

تجدیدارزیابی داراییهای ثابت؛ واقعتهای قابل تأمل

✍ ترجمه: سعید سپهرم

محمدعلی عضدی

Pricewaterhouse Coopers (PwC)

به عنوان بخشی از پنجمین بسته تشویقی دولت اندونزی، وزارت امور مالی مقررات شماره ۱۹۱ (PMK 191) خود را که مربوط به تجدیدارزیابی داراییهای ثابت است، در بیست و دوم اکتبر سال ۲۰۱۵ منتشر کرد. طبق مقررات فعلی یعنی مقررات شماره ۷۹ (PMK 79)، واحدهای اقتصادی نسبت به مازاد تجدیدارزیابی داراییهای ثابت خود مشمول مالیات نهایی به نرخ ۱۰ درصد بودند؛ ولی مطابق مقررات شماره ۱۹۱، این مالیات به شرح زیر کاهش یافته است:

- سه درصد در کل سال ۲۰۱۵،
- چهار درصد در نیمه اول سال ۲۰۱۶، و
- شش درصد در نیمه دوم سال ۲۰۱۶.

این مقررات به عنوان یک رویه ویژه موقت، تنها برای سالهای ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶ در نظر گرفته شده است و بنابراین در نتیجه آن، الزامهای مقررات شماره ۷۹ برای این دوره «معلق» شده است و دوباره از ابتدای سال ۲۰۱۷ قابل اجرا خواهد بود. انتظار می رود این مشوق جدید مالیاتی از طریق افزایش ارزش استهلاک پذیر داراییها برای مالیات و در نتیجه کاهش پرداختهای مالیاتی آینده برای شرکتها سودمند باشد و این افزایش در سودآوری، در واقع برای کل اقتصاد نیز مفید خواهد بود.

چه مواردی از مقررات شماره ۷۹ تغییر یافته است؟

افزون بر کاهش نرخ مالیات نهایی، مقررات شماره ۱۹۱ همچنین انعطاف پذیریهای دیگری در زمینه تجدیدارزیابی داراییهای ثابت ارائه می دهد که شامل موارد زیر است:

افزایش اشخاص مشمول

مقررات شماره ۱۹۱ بر تعداد اشخاص واجد شرایطی که پیش از این طبق مقررات شماره ۷۹ برای این تسهیلات دارای شرایط تلقی نمی شدند، می افزاید. این اشخاص عبارتند از:

- ۱- واحدهای اقتصادی که از دفترداری انگلیسی و واحد پولی دلار امریکا استفاده می کنند، و
- ۲- واحدهای اقتصادی که هنوز پنج سال از زمان آخرین تجدیدارزیابی آنها طبق مقررات

برای واحدهای اقتصادی مهم است که پیش از تصمیم‌گیری در مورد انجام تجدیدارزیابی با مقاصد مالیاتی، پیامدهای حسابداری را به‌طور کامل در نظر بگیرند.

الزامهای حسابداری مؤثر بر داراییهای ثابت در **استاندارد حسابداری مالی اندونزی شماره ۱۶ (PSAK 16)** با نام «اموال، ماشین‌آلات و تجهیزات» بیان شده است.

طبق استاندارد حسابداری شماره ۱۶، اندازه‌گیری داراییهای ثابت پس از شناخت اولیه ممکن است مبتنی بر بهای تمام‌شده (الگوی بهای تمام‌شده) یا ارزش منصفانه (الگوی تجدیدارزیابی) باشد.

طبق الگوی تجدیدارزیابی، نشان دادن داراییهای ثابت براساس مبلغ تجدیدارزیابی که همان ارزش منصفانه در تاریخ انجام تجدیدارزیابی پس از کسر هرگونه استهلاک انباشته است، الزامی است. مازاد تجدیدارزیابی به‌عنوان سایر اقلام سودوزیان جامع در بخش حقوق صاحبان در ترازنامه و با نام اندوخته تجدیدارزیابی نشان داده می‌شود.

با وجود مشابهت‌های موجود در رویه‌های مشخص‌شده در قبل، باید یادآوری کرد تجدیدارزیابی داراییهای ثابت براساس مقررات شماره ۱۹۱، دارای تعدادی اصول متضاد با استاندارد شماره ۱۶ است؛ ازجمله:

شماره ۷۹ گذشته است.

گزینش داراییهای ثابت برای تجدیدارزیابی

واحدهای اقتصادی اکنون می‌توانند مطابق با الزامهای مقررات شماره ۱۹۱، نوع دارایی ثابت مورد نظر برای تجدیدارزیابی را انتخاب و تجدیدارزیابی را به‌صورت کلی یا جزئی اجرا کنند. این مهم اجازه می‌دهد واحدهای اقتصادی با گزینش داراییهای ثابت خاصی برای تجدیدارزیابی، به منافع مالیاتی بهینه دست یابند.

ارزیابی به‌وسیله ارزیابان باصلاحیت (دارای مجوز)

طبق الزامهای شماره ۷۹، واحدهای اقتصادی فقط در صورتی می‌توانند از تسهیلات قانونی استفاده کنند که ارزیابی داراییهای ثابت آنها به‌وسیله ارزیاب دارای مجوز انجام گرفته باشد. مقررات شماره ۱۹۱ به واحدهای اقتصادی اجازه می‌دهد تا در صورتی که داراییهای ثابت آنها از سوی یک ارزیاب دارای مجوز ارزیابی نشده، در یک مهلت زمانی خاص برای انجام این الزام اقدام کنند.

با این حال، مقررات شماره ۱۹۱ نیز مشابه مقررات قبلی، واحدهای اقتصادی را به انعکاس مازاد تجدیدارزیابی در بخش حقوق صاحبان سهام ترازنامه ملزم کرده است. این الزام بیانگر آن است که واحدهای اقتصادی همچنان نیازمند به‌کارگیری ارزیابی داراییهای ثابت برای مقاصد حسابداری در زمان استفاده از این مشوق جدید مالیاتی هستند.

تناوب تجدیدارزیابی

طبق مقررات شماره ۱۹۱، تجدیدارزیابی برای یکبار اجرا در نظر گرفته شده است. مطابق با استاندارد ۱۶، تجدیدارزیابی باید با نظم کافی انجام شود. تجدیدارزیابی سالانه در مواقع نوسانهای بااهمیت ارزش داراییهای ثابت، ممکن است ضروری باشد.

انتخاب داراییهای ثابت برای تجدیدارزیابی

همانگونه که پیش از این مشخص شد، مقررات شماره ۱۹۱ واحدهای اقتصادی را در شناسایی گزینشی یا «گلچین کردن» داراییهای ثابت برای تجدیدارزیابی مجاز شمرده است. در همان حال، از نقطه نظر حسابداری، گرچه ضروری نیست تجدیدارزیابی داراییهای ثابت برای همه داراییها به کار گرفته شود، اما به منظور جلوگیری از تجدیدارزیابی گزینشی، استاندارد ۱۶ مقرر کرده است تا همه اقلام موجود در یک طبقه از داراییهای ثابت به طور همزمان تجدیدارزیابی شوند. یک طبقه دارایی ثابت، داراییهای گروه بندی شده ای است که ماهیت و کاربری یکسان در عملیات واحد اقتصادی دارند. برای شرکتهای اصلی، تعیین طبقه داراییهای ثابت باید در سطح تلفیقی (گروه) انجام شود.

پرسشهای مهم

واحدهای اقتصادی نیاز به برنامه دقیقی برای روبهرو شدن با مقررات شماره ۱۹۱ دارند. در تصمیم گیری برای استفاده و بهره مندی از مشوقهای مالیاتی ناشی از مقررات ۱۹۱، باید آثار

کوتاه مدت و دراز مدت گزاری مالی و تجاری در نظر گرفته شود.

برخی از پرسشهایی که واحدهای اقتصادی به احتمال باید در فرایند تصمیم گیری با خود طرح کنند، ممکن است شامل این موارد باشد:

- برای دستیابی به منافع مالیاتی بهینه، کدام دارایی ثابت باید تجدیدارزیابی شود؟
- برای همسوسازی تجدیدارزیابی داراییهای ثابت از نظر مقاصد حسابداری و مالیاتی، چه جنبه هایی باید در نظر گرفته شود؟
- آثار تجدیدارزیابی بر ساختار مالی (به طور مثال نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام)، عملکرد و توانایی پرداخت سود سهام در سال جاری و سالهای آینده چیست؟
- در صورت نیاز، چگونه مازاد تجدیدارزیابی را تبدیل به دارایی سرمایه ای کنیم؟
- برای حفظ و نگهداری سوابق حسابداری و مالیاتی داراییهای تجدیدارزیابی شده از منظر سیستم اطلاعات حسابداری، چه چیزهایی باید تهیه شود؟
- با پاسخگویی به هنگام به این پرسشها، واحدهای اقتصادی شاید بتوانند هزینه ها و منافع ناشی از به کارگیری مقررات شماره ۱۹۱ را بسنجند و توانایی خود در انتخاب بهترین تصمیم تجاری را افزایش دهند.

منبع:

Pricewaterhouse Coopers (PwC),
Fixed Asset Revaluation: Things to Consider, www.pwc.com/id,
October 2015

